

شماره ترتیب چاپ ۱۳۹۵

شماره چاپ سادقه

شماره دفتر ثبت ۴۳۶

دوره چهارم - سال سوم

۱۳۷۳ - ۱۳۷۴

تاریخ چاپ ۱۳۷۳/۱۱/۲۹

طرح

طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی

شوراها و امور داخلی کشور

کمیسیون‌های ارجاعی

امور قضائی و حقوقی - ارشاد و هنر اسلامی -

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

حجه الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق‌نوری
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

با احترام، نظر به آنکه، مجلس شورای اسلامی به‌عنوان یکی از
قوای سه‌گانه از جایگاهی ویژه برخوردار است و به‌تبع آن، قانون
انتخابات مجلس شورای اسلامی، که ناظر بر انتخابات نمایندگان
مجلس می‌باشد نیز حائز اهمیت بسزایی است، لذا هرگونه نقضی
در قانون انتخابات، بر روند کار در مجلس شورای اسلامی اثر سوء
خواهد گذاشت.

علیرغم اهمیت قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی، در قانون
فعلی، کمبودها و ابهاماتی ملاحظه می‌گردد که در این طرح، اصلاح آن
موارد پیش‌بینی شده است. مضافاً آنکه در این طرح، در برخی از موارد
به‌منظور اجتناب از پراکندگی مواد قانونی، ماده واحده‌های مرتبط
با قانون انتخابات، داخل در متن قانون انتخابات درج شده است.
همچنین برخی نظرات اصلاحی، به‌صورت مواد مکرر درج گردیده
است که تا حد ممکن، نظم و ترتیب مواد قانون انتخابات مخدوش
نگردد.

با توجه به آنکه انجام مقدمات لازم برای برگزاری انتخابات
از سوی وزارت کشور در سراسر کشور مستلزم فرصت مناسب است و با
عنایت به محدودیت زمانی تا برگزاری انتخابات آتی، طرح ذیل
تقدیم می‌گردد.

محمدرضا باهنر - یوسف پور - احمد نجابت - ساداتیان - خلیل

دادور- سیدمجتبی هاشمی- محمدرضا شفیعی- سیدمسعود حسینی-
روحانیزاده- معطفی روحانی- شهریار- سیدمحمود علوی- حسینی-
رسولی‌نژاد- موسوی- رازقی- سیدمرتضی نبوی- شرعی- سیدشهاب‌الدین
صدر- علی مبینی- علی‌اصغر باغانی- کوه‌کن و حسین سبحانی‌نیا.

طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی

ماده ۱- ماده ۲ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی بشرح
زیر اصلاح و تبصره ۱ آن باقی و تبصره ۲ حذف می‌گردد:
ماده ۲- عده نمایندگان مجلس ۲۷۰ نفر می‌باشد و افزایش
تعداد آن، براساس اصل ۶۴ قانون اساسی خواهد بود.

ماده ۲- ماده ۳ به‌شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۳- نظارت برانتخابات مجلس به‌عهده شورای نگهبان
می‌باشد. این نظارت استصوابی و عام و درتمام مراحل درکلیه امور
مربوط به‌انتخابات جاری است.

ماده ۳- تبصره ۲ ماده ۸ به‌شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۲ - وزارت کشور مکلف است با هماهنگی شورای
نگهبان درحوزه‌هایی که انتخابات آنها متوقف و یا باطل اعلام
شده و یا فاقد نماینده باشد ظرف چهارماه پس از تعیین وضعیت
آخرین حوزه‌های انتخابیه و اعلام نتیجه توسط شورای نگهبان،
انتخابات مجدد را برگزار نماید.

ماده ۴- تبصره ۳ ذیل ماده ۹ به شرح ذیل اصلاح گردد:
تبصره ۳- پس از اعلام نظر نهایی شورای نگهبان در خصوص
برگزاری مرحله اول انتخابات، وزارت کشور موظف است
بموافقت آن شورا، ظرف مدت یک ماه نسبت به اخذ رای مرحله
دوم انتخابات اقدام نماید.

ماده ۵- متن زیر به عنوان ماده ۹ مکرر به قانون الحاق شود:
ماده ۹ مکرر- چنانچه یک یا چند تن از نامزدهایی که
به مرحله دوم راه یافته اند، استعفا دهند یا فوت نمایند یا
به دلیل دیگر از ادامه کار بازمانند، از سایر نامزدهایی که
به ترتیب دارای بالاترین آراء می باشند به منظور جایگزینی و
شرکت در مرحله دوم انتخابات دعوت بعمل خواهد آمد.

ماده ۶- ماده ۱۶ و تبصره های ذیل آن به شرح زیر اصلاح می گردد:
ماده ۱۶- انتخابات مجلس در حوزه های انتخابیه ای که دچار
حوادثی از قبیل سیل، زلزله، جنگ و... شده اند، با تشخیص و
پیشنهاد وزارت کشور و موافقت شورای نگهبان در شهرهای محل
استقرار مهاجرین شهرهای مذکور، و در صورت امکان در حوزه مذکور
نیز برگزار خواهد گردید و مراتب به اطلاع عموم خواهد رسید.
تبصره - شعب ثبت نام و اخذ رای مخصوص حوزه های انتخابیه
مناطق مذکور، در شهرستانهایی دایر می شود که حداقل یکصد خانوار
مهاجر ناشی از وضعیت مزبور از آن حوزه انتخابیه، در محدوده
شهرستان مهاجر بوده و اسکان یافته باشند.

ماده ۷- بند ۵ به شرح زیر به ماده ۱۸ اضافه می شود:
۵- آراییی که سفید به صندوق ریخته شده باشد.

ماده ۸- بند ۱۰ از ماده ۱۹ حذف و شماره ۶ بند ۱۱ به ۱۰ و شماره ۶ بند ۱۲ به ۱۱ تغییر می یابد.

ماده ۹- تبصره ۶ ذیل ماده ۲۰ به تبصره ۶ ۱ و متن زیر به عنوان تبصره ۲، ذیل ماده ۲۰ درج می گردد:

تبصره ۲- چنانچه آرای ریخته شده به صندوق به علت تشابه اسمی نامزدهای انتخاباتی به هیچ وجه قابل تشخیص و تفکیک نباشد به تساوی بین نامزدهای انتخاباتی ذیربط تقسیم می شود.

ماده ۱۰- فصل سوم حذف و مواد ۲۷ و ۲۸ در فصل مربوط به مجازاتها به صورت ماده ۳۹ و ۴۲ این قانون ادغام می گردد.

ماده ۱۱- فصل چهارم به فصل سوم تبدیل می گردد و ماده ۲۹ به ماده ۲۷ تغییر می یابد.

ماده ۱۲- ماده ۳۰ به ماده ۲۸ تغییر می یابد و تبصره ۶ ذیل ماده تحت عنوان ماده ۲۹ درج می گردد:

ماده ۲۹- داوطلبان نمایندگی اقلیتهای دینی مطرح در قانون اساسی از شرایط مذکور در بند ۱ ماده ۲۸ مستثنی بوده و باید در دین خود ثابت العقیده باشند.

ماده ۱۳- مواد ۳۱ و ۳۲ به ترتیب به مواد ۳۰ و ۳۱ تغییر می‌یابد.

ماده ۱۴- فصل پنجم به فصل چهارم تغییر می‌یابد.

ماده ۱۵- ماده ۳۳ به ماده ۳۲ تبدیل و عبارت (ظرف سه روز) به عبارت (ظرف پنج روز) تغییر می‌یابد و به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۳۲- بلافاصله پس از صدور دستور شروع انتخابات از طرف وزارت کشور، فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه دستور تشکیل هیاتهای اجرایی حوزه‌های فرعی را به فرماندار یا بخشدار حوزه‌های فرعی، صادر نموده و خود موظف است ظرف پنج روز در مرکز حوزه انتخابیه، هیات اجرایی انتخابات را با حضور هیات نظارت شورای نگهبان به ریاست خود و عضویت رئیس شبت احوال و دادستان یا نماینده وی و ۸ نفر معتمدین موضوع ماده ۳۴ تشکیل دهد.

تبصره - در شهرستان و بخشهایی که شورای اسلامی شهرستان یا بخش تشکیل شده است، یک نفر از اعضای شورا و به انتخاب شورا، یکی از هشت نفر معتمدین مذکور خواهد بود.

ماده ۱۶- تبصره ۲ ماده ۳۳ به عنوان ماده ۳۳ منظور می‌گردد.

ماده ۳۳- انتخاب و تایید صلاحیت سی نفر معتمد موضوع ماده ۳۴ قانون و نیز دعوت از آنها جهت انتخاب اعضای هیات

اجرائی حوزه انتخابیه مربوط، برعهده فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه مربوط خواهد بود و هیات نظارت شورای نگهبان طبق ضوابط، بر اجرای آن نظارت خواهد داشت.

ماده ۱۷- ماده ۳۴ و تبصره‌های آن بشرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۳۴- فرماندار یا بخشدار مرکز هر حوزه انتخابیه، جهت انتخاب معتمدین اصلی و علی‌البدل هیات اجرایی موضوع ماده ۳۲، سی نفر از معتمدین محلی واجد شورای دراین قانون را انتخاب و به منظور تایید صلاحیت به هیات نظارت مربوط معرفی می‌نماید. هیات نظارت مزبور حداکثر ظرف مدت سه روز نسبت به تایید صلاحیت آنان اظهار نظر کتبی خود را به فرماندار یا بخشدار ارسال می‌دارد.

فرماندار یا بخشدار حوزه انتخابیه بلافاصله از سی نفر معتمدین محلی تایید شده از سوی هیات نظارت، کتبا دعوت بعمل آورده و مدعوین حداکثر ظرف دو روز از تاریخ دعوت تشکیل جلسه می‌دهند و پس از حضور حداقل دو سوم مدعوین (بیست نفر) در حضور هیات نظارت از بین خود هشت نفر را به عنوان معتمدین اصلی و پنج نفر را به عنوان معتمدین علی‌البدل هیات اجرایی با رای مخفی و اکثریت نسبی آراء انتخاب می‌نمایند.

تبصره ۱- چنانچه هیات نظارت، معتمدین پیشنهادی فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه را تایید ننمود، فرماندار یا بخشدار مربوط موظف است به همان تعداد افراد واجد شرایط دیگری را به هیات نظارت پیشنهاد نماید.

تبصره ۲- از هشت نفر مستمدين حتى الامكان يك نفر روحاني باشد.

تبصره ۳- مستمدين اين ماده بايد داراي ايمان و الزام عملي به اسلام (به جز حوزه هاي اقليت ديني) و قانون اساسي و حسن شهرت و سواد خواندن و نوشتن بوده و از عوامل موثر در تحكيم رژيم سابق و وابسته به گروه هاي غيرقانوني نباشند.

تبصره ۴- تعداد اعضاي هيأت اجرائي مركز حوزه انتخاباتيه و حوزه هاي فرعي و كيفيت و مهلت تشكيل آنها يكسان است.

تبصره ۵- وزارت كشور اسامي آن دسته از افرادي را كه در هريك از هيأتهاي اجرائي انتخابات قبل، مرتكب تخلف انتخاباتي شده اند به فرمانداران و بخشداران اعلام مي نمايد تا از معرفي آنان به عنوان معتمد خودداري شود.

ماده ۱۸- در تبصره ۲ ماده ۲۲ عبارت (يا اداره كار آن در محل اعلام شده قبلي) به عبارت (يا ادامه كار آن در محل اعلام شده قبلي) تغيير يابد.

ماده ۱۹- در ماده ۴۶ عبارت (و در هر دو مورد بايد به اطلاع هيأت نظارت برسد) به عبارت (و در هر دو مورد بايد به تائيد هيأت نظارت برسد) تغيير يابد.

ماده ۲۰- فصل ششم به فصل پنجم تغيير مي يابد.

ماده ۲۱- تبصره ۱ ذیل ماده ۵۰ حذف و تبصره ۲ به عنوان "تبصره" ذیل ماده ۵۰ باقی میماند.

ماده ۲۲- ماده ۵۲ به شرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۵۳- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه‌های انتخابیه مکلفند نظر (تایید یا رد) هیات اجرایی انتخابات را ظرف یک روز به داوطلبان ابلاغ نموده و با سریعترین وسیله به اطلاع هیات نظارت استان برسانند. رد صلاحیت داوطلبان نمایندگی مجلس، باید مستند به قانون و براساس مدارک و اسناد معتبر باشد.

ماده ۲۳- تبصره ۲ ماده ۵۳ به شرح زیر اصلاح و سه تبصره به شماره‌های ۳ و ۴ و ۵ به شرح زیر به ماده ۵۳ الحاق می‌شود:

تبصره ۲- گزارشها و شکایات واصله ظرف مدت پنج روز پس از پایان مهلت دریافت شکایت در جلسه هیات نظارت استان رسیدگی و نتیجه صورتجلسه می‌شود. چنانچه نظر هیات اجرایی مبنی بر رد صلاحیت داوطلب، مورد تایید هیات نظارت استان نیز باشد. هیات نظارت مذکور موظف است در این خصوص، نظر هیات مرکزی نظارت را نیز کسب نماید. هیات نظارت استان در مورد صلاحیت سایر داوطلبان نیز نظر خود را به هیات مرکزی نظارت اعلام می‌نماید.

تبصره ۳- هیات نظارت استان پس از کسب نظر هیات مرکزی نظارت، موظف است مراتب تایید یا رد صلاحیت کلیه داوطلبان را طی صورتجلسه‌ای به فرماندار یا بخشدار مربوط اعلام نماید.

تبصره ۴- فرماندار یا بخشدار موظف است نظر هیات مرکزی نظارت، مبنی بر رد صلاحیت داوطلبان را که از هیات نظارت استان دریافت نموده است. به نامبرندگان ابلاغ نماید تا در صورت اعتراض، شخما به شورای نگهبان مراجعه نمایند.

تبصره ۵- هیات مرکزی نظارت و هیاتهای نظارت استان و مرکز حوزه‌های انتخابیه، حق رد صلاحیت داوطلبانی را که صلاحیت آنان مورد تایید هیات اجرایی مرکز حوزه انتخابیه قرار گرفته است، ندارند و این امر از اختیارات خاص شورای نگهبان می‌باشد. شورای نگهبان ظرف مدت ده روز از پایان مهلت رسیدگی به صلاحیت داوطلبان در هیات اجرایی، نظر قطعی و نهایی خود را در خصوص تایید یا رد صلاحیت داوطلبان به وزارت کشور اعلام می‌نماید.

ماده ۲۴- در ماده ۵۴ عبارت (ماده ۳۳) به عبارت (مواد ۳۴ و ۳۷) اصلاح می‌گردد.

ماده ۲۵- فصل هفتم به فصل ششم تغییر یابد.

ماده ۲۶- تبصره ۱ ذیل ماده ۵۶ حذف و تبصره ۲ به عنوان تنها تبصره باقی می‌ماند و صدر ماده ۵۶ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۵۶- مدت فعالیت تبلیغات انتخاباتی برای کلیه داوطلبان تایید شده موضوع ماده ۵۲ و تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۵۳ این قانون یکسان بوده و ۸ روز قبل از روز اخذ رای (مرحله اول

و دوم) آغاز و تا ۲۴ ساعت قبل از شروع اخذ رای ادامه خواهد داشت.

ماده ۲۷- در ماده ۵۸ پس از عبارت (شرکتهای دولتی و موسسات وابسته به دولت) عبارت (و شهرداریها و سازمانهای وابسته به آن) اضافه میگردد.

ماده ۲۸- یک تبصره به عنوان تبصره ۳ به شرح زیر به ذیل ماده ۵۸ اضافه میگردد:

تبصره ۳- نشریات و مطبوعات متعلق به سازمانها، وزارتخانهها، ادارات، نهادها و موسسات یادشده در متن ماده، حق تبلیغ له یا علیه نامزدهای انتخاباتی را ولو به صورت درج آگهی ندارند.

ماده ۲۹- متن زیر به عنوان ماده ۵۹ مکرر به قانون الحاق میگردد:

ماده ۵۹ مکرر- استفاده از بلندگوی سیار، دیوارنویس، سیلک، تراکت، پلاکارد، راه اندازی کاروانهای تبلیغاتی و تظاهرات خیابانی برای تبلیغات انتخاباتی نامزدهای انتخابات مجلس از ناحیه نامزدها و طرفداران آنان در طول برگزاری انتخابات ممنوع است.

تبصره ۱- استفاده از بلندگوی ثابت به گونه ای مجاز است که محل آسایش دیگران نباشد.

تبصره ۲- به‌کارگیری هرگونه تصویر اعم از عکس یا نقاشی به‌استثنای عکس فردی یا جمعی نامزدها حداکثر در دو فرم (از حیث شکل و اندازه) در تبلیغات انتخاباتی ممنوع است.

ماده ۳۰- ماده ۶۰ به‌شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۶۰- الماق اعلامیه، عکس، پوستر، هرگونه آگهی تبلیغاتی بر روی علایم راهنمایی و رانندگی، تابلوی بیمارستانها، تابلوی مدارس و سایر موسسات آموزش دولتی و وابسته به‌دولت و تابلوهای منصوبه در معابر عمومی توسط بخش دولتی یا خصوصی، مساجد و تکایا، نهادها، وسایل نقلیه عمومی، صندوقهای پست، باجه‌های تلفن، پستهای فشارقوی، تاسیسات متعلق به‌وزارت نیرو، پلها، تابلوها و تاسیسات متعلق به‌وزارت راه و ترابری در جاده‌ها و هرگونه تابلو راهنما، ممنوع بوده و ماموران انتظامی در صورت مشاهده چنین مواردی متخلفان را جلب و به‌مقامات قضایی تحویل می‌دهند.

فرماندار یا بخشدار موظف است به‌نحو مقتضی و با استفاده از امکانات محلی نسبت به‌امحای چنین اوراقی اقدام نماید. همچنین فرمانداریه‌ها و بخشداریه‌ها موظف‌اند با همکاری شهرداریها و استفاده از سایر امکانات محلی، محللهای مناسبی را به‌منظور الماق یا آویختن آثار تبلیغاتی نامزدها تعیین نمایند.

ماده ۳۱- متن زیر به‌عنوان ماده ۶۰ مکرر به‌قانون الحاق

می‌گردد:

ماده ۶۰ مکرر- هریک از نامزدها به‌تنهایی یا چندنامزد مشترکا می‌توانند برای هر ده‌شعبه اخذ رای یک نفر نماینده به‌هیات نظارت شورای نگهبان معرفی نمایند. این نمایندگان می‌توانند در محل شعب اخذ رای حضور داشته‌باشند. چنانچه تخلفی در شعب اخذ رای صورت گیرد بدون دخالت، مراتب را به هیاتهای اجرایی و نظارت بخش یا مراکز شهرستان کتبا اعلام خواهند نمود.

حضور نمایندگان هریک از نامزدها تا پایان اخذ رای و شمارش آراء و تنظیم صورتجلسه بلامانع است. ممانعت از حضور نمایندگان در شعب اخذ رای ممنوع می‌باشد.

ماده ۳۲- متن زیر به عنوان ماده ۶۱ مکرر به‌قانون الحاق می‌گردد:

ماده ۶۱ مکرر- نامزدهای انتخاباتی به‌منظور تهیه و تنظیم و هماهنگی برنامه‌های تبلیغاتی خود می‌توانند در مهلت مجاز تبلیغات انتخاباتی، به‌تنهایی، یا مشترکا محل‌هایی را تحت عنوان ستاد تبلیغات انتخابات دایر نمایند. دایر نمودن هرگونه ستاد انتخاباتی فقط در منازل شخصی، مغازه یا فروشگاهی خصوصی و اماکن اجاره‌شده به‌این‌منظور و با اطلاع به فرمانداری یا بخشداری محل مجاز می‌باشد.

ماده ۳۳- ماده ۶۲ حذف و متن زیر به‌عنوان ماده ۶۴ جایگزین می‌شود:

ماده ۶۴- مسوولیت اقدامات انجام شده از سوی ستادهای انتخاباتی نامزدهای انتخاباتی در چارچوب این قانون به عهده نامزد انتخاباتی مربوط بوده و در مقابل هیات اجرایی و نظارت و سایر مراجع قانونی ذیربط، پاسخگو می باشد.

ماده ۳۴- فصل هشتم به فصل هفتم تغییر می یابد.

ماده ۳۵- ماده ۶۵ به شرح زیر اصلاح و تبصره های آن عیناً باقی می ماند:

ماده ۶۵- هیاتهای اجرایی مراکز حوزه های انتخابیه موظفاند از تاریخ اعلام نهایی صلاحیت داوطلبان تا دو روز پس از اعلام نتیجه اخذ رای انتخابات، شکایات واصله را بپذیرند و از تاریخ دریافت شکایات تا هفت روز پس از اعلام نتیجه اخذ رای، در جلسه مشترک هیات اجرایی و ناظران شورای نگهبان در حوزه انتخابیه به آنها رسیدگی نمایند.

ماده ۳۶- فصل نهم به فصل هشتم تغییر می یابد و عنوان آن به "جرایم و مجازاتها" تبدیل می گردد.

ماده ۳۷- صدر ماده ۷۲ به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۷۲- مجازات مرتکب یا مرتکبین ایجاد رعب و وحشت

برای رای دهندگان یا اعضای شعب ثبت نام و اخذ رای بنا اسلحه یا بدون اسلحه در امر انتخابات به ترتیب ذیل تعیین می گردد:

الف - چنانچه مرتکب بدون اسلحه ایجاد رعب و وحشت نماید تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم می‌گردد.

ب - چنانچه ایجاد رعب و وحشت خواه به تحریک یا بالمباشره همراه با اسلحه باشد و محاربه صدق نکند به تا ۷۴ ضربه شلاق و یا حداکثر تا دو سال حبس محکوم خواهد شد.

ماده ۳۸- ماده ۷۳ به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۷۳- مجازات کسی که با اتخاذ سمت معمول یا با استفاده از سند معمول در انتخابات دخالت کند تا ۵۰ ضربه شلاق خواهد بود و هرگاه مرتکب، سندی هم در این باره جعل نموده باشد، مجازات جعل و تزویر را خواهد داشت و چنانچه دخالت وی موثر در سرنوشت انتخابات باشد و مسیر انتخابات یک بخش و یا یک شهرستان و یا یک استان را برهم بزند مرتکب از یک تا پنج سال حبس محکوم خواهد شد.

ماده ۳۹- متن زیر به عنوان ماده ۷۴ مکرر به قانون الحاق می‌گردد:

ماده ۷۴ مکرر- ارتکاب امور ذیل جرم محسوب می‌شود:

۱- خرید و فروش رای.

۲- تقلب و تزویر در اوراق تعرفه یا برگ رای یا صورتجلسات.

۳- تهدید یا تطمیع در امر انتخابات.

۴- رای دادن با شناسنامه جعلی.

- ۵- رای دادن با شناسنامه دیگری.
 - ۶- رای دادن بیش از یک بار.
 - ۷- اخلاف در امر انتخابات.
 - ۸- کم یا زیاد کردن آراء یا تعرفه‌ها.
 - ۹- تقلب در رای گیری و شمارش آراء.
 - ۱۰- رای گرفتن با شناسنامه کسی که حضور ندارد.
 - ۱۱- توصیه به نوشتن اسم نامزدی معین در ورقه رای از طرف اعضای شعبه اخذ رای یا هر فرد دیگر در محل صندوق اخذ رای.
 - ۱۲- تغییر و تبدیل یا جعل یا ربودن یا معدوم نمودن اوراق و اسناد انتخاباتی از قبیل تعرفه و برگ رای و صورتجلسات و تلکس و تلغنگرامها و تلگرافها.
 - ۱۳- بازکردن یا شکستن قفل محل نگهداری لاک و مهر صندوقهای رای بدون مجوز قانونی.
 - ۱۴- جابه‌جایی، دخل و تصرف یا معدوم نمودن اسناد انتخاباتی بدون مجوز قانونی.
- مرتکب به مجازات پانزده تا نود روز حبس محکوم می‌گردد.
- تبصره - چنانچه وقوع جرایم مندرج در ماده فوق موجب گردد که جریان انتخابات در یک یا چند شعبه ثبت نام و اخذ رای از مسیر قانونی خود خارج شود و در نتیجه کلی انتخابات موثر باشد مراتب به وسیله وزارت کشور به منظور طرح در شورای نگهبان به هیات مرکزی نظارت اعلام می‌گردد.

ماده ۴۰- در ماده ۷۷ عبارت "متخلفان از موارد مندرج در ماده ۵۸" به عبارت " متخلفان از موارد مندرج در مواد ۵۸ و ۶۰ مکرر" اصلاح می‌شود و متن ماده به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۷۷- متخلفان از موارد مندرج در ماده ۵۸ و ۶۰ مکرر و کسانی که از طریق صدا و سیما با برنامه زنده و مستقیم، تبلیغات انتخاباتی له یا علیه یکی از نامزدهای انتخاباتی نمایند، متمدیان برنامه درپخش غیرمستقیم به مجازات از یک تا شش ماه محکوم خواهند شد.

ماده ۴۱- متن زیر به عنوان ماده ۷۷ مکرر به قانون الحاق می‌گردد:

ماده ۷۷ مکرر- مجازات تخلف از ماده ۵۷ و ۵۹ مکرر، حبس از سه تا سی روز زندان می‌باشد.

ماده ۴۲- متن زیر به عنوان ماده ۸۳ مکرر به قانون الحاق می‌گردد:

ماده ۸۳ مکرر- تشکیلات قضایی هر حوزه انتخابیه به منظور پیشگیری از وقوع جرم، ضمن هماهنگی با ناظرین شورای نگهبان و هیات اجرایی اقدامات لازم را در محدوده مقررات معمول می‌دارد.

تبصره - از موقع ثبت نام تا پایان انتخابات بازرداشت نامزدهای نمایندگی مجلس شورای اسلامی در رابطه با اتهامات قبل از نامزدی و تخلفات انتخاباتی ممنوع است مگر در مواردی که به نظر رئیس قوه قضاییه عدم بازرداشت آنان موجب تضییع حق گردد یا اخذ تامین و تضمین لازم ممکن نباشد.

قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - انتخابات مجلس شورای اسلامی برطبق مقررات این قانون انجام میگردد ، دولت موظف است در برگزاری انتخابات ترتیبی اتخاذ نماید که پیش از پایان دوره قبل انتخابات را برگزار نماید بطوریکه کشور در هیچ زمان بدون مجلس نباشد .

تبصره - مقصود از کلمه مجلس در این قانون مجلس شورای اسلامی میباشد .

ماده ۲ - عده نمایندگان مجلس شورای اسلامی ۲۷۰ نفر میباشد . تبصره ۱ - از تعداد کل نمایندگان پنج نفر به ترتیب ذیل مربوط به اقلیتهای دینی میباشد . زرتشتیان و کلیمیان هر کدام یک نماینده ، مسیحیان آشوری و کلدانی مجموعاً یک نماینده و مسیحیان ارمنی جنوب و شمال هر کدام یک نماینده .

تبصره ۲ - از تاریخ رسمیت یافتن دوره اول مجلس شورای اسلامی هر دو سال یک بار براساس آمار سرشماری کشور در هر حوزه انتخابیه به نسبت هر ۱۵۰ هزار نفر اضافی ، یک نماینده اضافه می شود .

ماده ۳ - نظارت بر انتخابات مجلس بمعهده شورای نگهبان میباشد . این نظارت عام و در تمام مراحل در کلیه امور مربوط به انتخابات جاری است .

ماده ۴ - در صورتی که بیش از یکسال به پایان دوره مجلس باقی باشد انتخابات میان دوره ای در حوزه های فاقد نماینده انجام خواهد شد چنانچه تعداد نمایندگان مجلس کمتر از ۲۰۰ نفر گردد و ۶ ماه به پایان دوره مجلس باقی باشد انتخابات میان دوره ای برگزار خواهد شد .

ماده ۵ - سرپرستان وزارت کشور ، استانداری - و با تأیید وزیر کشور سرپرست فرمانداری و بخشداری در اجرای این قانون بجای وزیر کشور ، استاندار ، فرماندار و بخشدار خواهند بود .

ماده ۶ - کارکنان دولت و سازمانها و شرکتها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و شهرداریها پس از انتخاب شدن و صدور اعتبار نامه سالهای دوره نمایندگی جزء سنسوات خدمت آنان با اعطای گروه و پایه محسوب خواهد شد . و در دوران نمایندگی فقط حقوق نمایندگی را دریافت خواهند کرد .

فصل دوم - کیفیت انتخابات

- ماده ۷ - انتخابات بصورت مستقیم و عمومی و با رأی مخفی خواهد بود .
- ماده ۸ - انتخاب نماینده در مرحله اول منوط به کسب اکثریت حداقل یک سوم کل آراء و در مرحله دوم با کسب اکثریت نسبی به هم میزان است و هر جا در قانون انتخابات در مرحله اول اکثریت مطلق وجود دارد ، به اکثریت نسبی تبدیل میشود .
- تبصره ۱ - در صورتیکه آراء دو یا چند نفر از نامزدها مساوی باشد ، ملاک انتخاب یک یا چند نفر از آنان ، قرعه می باشد که در جلسه مشترک هیات اجرائی مرکز حوزه انتخابیه و ناظرین شورای نگهبان انجام خواهد گرفت .
- تبصره ۲ - وزارت کشور مکلف است با هماهنگی شورای نگهبان در حوزه‌های که انتخابات آنها متوقف و یا باطل اعلام شده و یا فاقد نماینده باشد ظرف سه ماه پس از تعیین وضعیت آخرین حوزه‌های انتخابیه و اعلام نتیجه توسط شورای نگهبان انتخابات مجدد را برگزار نماید .
- ماده ۹ - چنانچه در مرحله اول برای یک یا چند نفر از نمایندگان اکثریت نسبی حاصل نگردد ، انتخابات در مرحله‌ای خواهد شد ، بدین معنی که از بین نامزدهائی که اکثریت نسبی آراء را در مرحله اول بدست نیاورده‌اند ، فقط به تعداد دو برابر نمایندگان مورد نیاز از بین کسانی که بیشترین آراء را در مرحله اول داشته‌اند ، در انتخابات مرحله دوم شرکت میکنند و در صورتی که تعداد نامزدهای باقیمانده ، کمتر از دو برابر باشد ، تمام آنان در مرحله دوم انتخابات شرکت خواهند نمود .
- تبصره ۱ - اگر تعداد نامزدهای باقیمانده مساوی یا کمتر از نمایندگان مورد نیاز باشد ، انتخابات مرحله دوم انجام نخواهد شد و ملاک انتخابات مرحله اول خواهد بود .
- تبصره ۲ - هیچیک از داوطلبان نمایندگی نمی‌توانند در بیش از یک حوزه انتخابیه خود را نامزد نمایند ، در غیر این صورت نامزدی آنها کلا باطل و از شرکت در انتخابات آن دوره مجلس محروم می‌گردند .
- تبصره ۳ - وزارت کشور با هماهنگی شورای نگهبان زمان انجام مرحله دوم انتخابات را ظرف یک ماه پس از اعلام نتیجه مرحله اول و تایید صحت انتخابات توسط شورای نگهبان ، تعیین و اعلام خواهد نمود .

تبصره ۲ - کلیه رای دهندگان مرحله دوم منحصرأ در حوزه انتخابیه‌ای که در مرحله اول انتخابات رای داده‌اند شرکت خواهند نمود .

ماده ۱۰ - در هر مرحله انتخاباتی هر شخص واجد شرایط فقط میتواند یکبار با ارائه شناسنامه رای دهد .

ماده ۱۱ - اخذ رای در سراسر کشور در یک روز انجام می‌شود و مدت آن حداقل ده ساعت است که در صورت ضرورت قابل تمدید می‌باشد .

تبصره ۱ - تشخیص ضرورت و مدت تمدید اخذ رای در یک حوزه یا سراسر کشور بمعده وزیر کشور است .

تبصره ۲ - اخذ رای باید در یکی از روزهای تعطیل رسمی باشد .

ماده ۱۲ - کلیه وزارتخانه‌ها ، سازمانها ، و ادارات دولتی و موسسات وابسته به دولت و نهادهای انقلابی موظفند که حسب درخواست وزارت کشور ، استانداران ، فرمانداران ، بخشداران ، کارکنان و سایر امکانات خود در اتمام انتخابات در اختیار آنان قرار دهند . بدیهی است مدت همکاری کارکنان مذکور جزء ایام ماموریت نامبردگان محسوب خواهد شد .

تبصره - در جهت اعمال نظارت بر انتخابات ، کلیه نهادها و ارگانهای فوق‌الذکر موظف‌اند حسب درخواست شورای نگهبان و هیاتهای منصوب از جانب آن ، کارکنان خود را در اختیار آنان قرار دهند و همچنین وزارت کشور ، استانداران ، فرمانداران و بخشداران موظف‌اند امکانات لازم را در اختیار آنان قرار دهند .

ماده ۱۳ - انتخابات اقلیت‌های دینی زرتشتی ، کلیمی ، آشوری کلدانی و ارمنه شمال به مرکزیت حوزه انتخابیه فرمانداری تهران و ارمنه جنوب به مرکزیت حوزه انتخابیه فرمانداری اصفهان توسط فرمانداران و بخشدارانی که اقلیت‌های مزبور در آنجا سکونت دارند انجام خواهد شد .

ماده ۱۴ - در صورتی که همزمان با برگزاری انتخابات مجلس ، انتخابات دیگری نیز برگزار گردد ، بدستور وزارت کشور ، یک شعبه ثبت نام و اخذ رای با اعضا واحد و با صندوقهای مجزا برای هر دو انتخابات در نظر گرفته خواهد شد .

ماده ۱۵ - صدا و سیما جمهوری اسلامی مکلف است برنامه‌های آموزش انتخاباتی را که وزارت کشور با هیات مرکزی نظارت منتخب شورای نگهبان ضروری تشخیص می‌دهند ، و همچنین کلیه اعلامیه‌ها و اطلاعیه‌های مربوط به انتخابات را از شبکه سراسری با

محلی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران ، پخش نماید .

ماده ۱۶ - انتخابات مجلس در حوزه‌های انتخابیه آبادان ، خرمشهر ، دشت آزادگان ، قصر شیرین ، مهران و دهلران تا ایجاد شرایط عادی انتخاباتی و استقرار مجدد مهاجرین به مرکزیت حوزه‌های مذکور بوسیله فرمانداران و بخشداران در سراسر کشور انجام خواهد شد .

تبصره ۱ - انتخابات حوزه‌های انتخابیه دیگری که در اثر اضطراب ناشی از جنگ ، وضعیتی مشابه با وضعیت حوزه‌های انتخابیه مذکور در ماده فوق رداشته باشند به تشخیص و پیشنهاد وزیر کشور و تأیید شورای عالی دفاع طبق ماده فوق برگزار خواهد شد .

تبصره ۲ - شعب ثبت نام و اخذ رای مخصوص حوزه‌های انتخابیه مناطق جنگی در شهرستانهایی دائر میشود که حداقل یکصد خانوار مهاجر جنگ تحمیلی از آن حوزه انتخابیه در محدوده شهرستان مهاجر بوده و اسکان یافته باشند .

تبصره ۳ - اخذ رای برای کاندیداهای مناطق جنگی فقط با شناسنامه انجام میگردد .

تبصره ۴ - رزمندگان و ساکنین و کسانی که در حوزه‌های مذکور میباشند مانند سایر مردم با شناسنامه رای میدهند .

ماده ۱۷ - ماموران انتظامی در حدود قانون موظف به ایجاد نظم و جلوگیری از هرگونه بی‌نظمی در جریان انتخابات و حفاظت صندوقها میباشد . نیروهای نظامی و انتظامی حق دخالت در امور اجرایی و نظارت در انتخابات را ندارند .

ماده ۱۸ - در موارد ذیل با تأیید هیات نظارت حوزه انتخابیه مربوطه ، برگه‌های رای باطل ولی جزو آراء مأخوذه محسوب شده و مراتب در صورت جلسه ، قید و آراء مذکور ضمیمه صورت جلسه خواهد شد .

۱ - آراء ناخوانا باشد .

۲ - آرائی که از طریق خرید و فروش بدست آمده باشد .

۳ - آرائی که دارای نام رای دهنده ، یا امضاء یا اثر انگشت وی باشد .

۴ - آرائی که کلا حاوی اسمی غیر از نامزدهای تأیید شده باشد .

تبصره - در حوزه‌هایی که تعداد نمایندگان مورد نیاز بیش از یک نفر باشد ، فقط اسامی ناخوانا باطل خواهد شد .

ماده ۱۹ - در موارد ذیل با تایید هیات نظارت حوزه انتخابیه مربوطه، برگهای رای باطل و جزو آراء ماخوذه محسوب نشده و مراتب در صورت جلسه قید ، و آراء مذکور ضمیمه صورت جلسه خواهد شد .

۱ - صندوق فاقد لاک و مهر انتخاباتی باشد .

۲ - آراء زائد بر تعداد تعرفه باشد .

۳ - آراء کسانی که به سن قانونی رای نرسیده باشند .

۴ - آرائی که با شناسنامه افراد فوت شده یا غیر ایرانی داده شده باشد .

۵ - آرائی که با تقلب و تزویر (در تعرفهها ، آراء ، صورتجلسات ، شمارش) بدست

آمده باشد .

۶ - آرائی که با شناسنامه غیر یا جعلی اخذ شده باشد .

۷ - آراء تکراری .

۸ - آرائی که با شناسنامه کسانی که حضور ندارند اخذ شده باشد .

۹ - آرائی که فاقد مهر انتخاباتی باشد .

۱۰ - آرائی که سفید به صندوق ریخته شده باشد .

۱۱ - آرائی که از طریق تهدید بدست آمده باشد .

۱۲ - آرائی که روی ورقهای غیر از برگ رای نوشته شده باشد .

تبصره ۱ - کل آراء مندرج در صورت جلسه ای که صندوق اخذ رای آن فاقد اوراق

رای یا برگهای تعرفه باشد ، باطل و جزو آراء ماخوذه محسوب نخواهد شد .

تبصره ۲ - آراء زائد مذکور در بند ۲ به قید قرعه از کل برگهای رای کسر می شود .

ماده ۲۰ - در صورتی که در برگ رای علاوه بر اسامی نامزدهای تایید شده ، اسامی

دیگری نوشته شده باشد ، برگ رای باطل نبوده و فقط اسامی اضافی خوانده نمی شود .

تبصره - در صورتیکه نام یک داوطلب در برگ رای مکرر نوشته شده باشد فقط یک

رای برای او محسوب می شود .

ماده ۲۱ - در صورتی که اسامی نوشته شده بیش از تعداد لازم باشد ، اسامی اضافی

از آخر ، خوانده نمی شود .

ماده ۲۲ - قبل از شروع رای گیری باید در حضور نمایندگان هیات نظارت بر حوزه

انتخابیه مربوطه ، صندوقهای خالی ، بسته و مهر به مهر هیات نظارت و فرمانداری و یا

بخشداری حوزه انتخابیه گردد و در صورت جلسه ای که قبل از آغاز زمان انتخابات در محل

اخذ رای تنظیم می‌گردد ، نمایندگان هیات نظارت برحوزه انتخابیه مربوط ، تعداد صندوقها و خالی بودن آنها را گواهی نمایند و در صورتی که در جریان رای گیری نیاز باشد که صندوقی را اضافه نمایند باید بهمین ترتیب عمل نموده و صورتجلسه گردد .

ماده ۲۳ - وزارت کشور موظف است درطول برگزاری انتخابات با توجه بهوظایفی که بمعینه دارد ، مطالب مربوط به انتخابات را به اطلاع عموم برساند .

ماده ۲۴ - فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه‌های انتخابیه موظفاند ، پس از خاتمه انتخابات نتیجه را بلافاصله بمنظور انتشار از طریق رسانه‌های گروهی به وزارت کشور اعلام و سپس مراتب را نیز در سراسر حوزه انتخابیه آگهی نمایند .

ماده ۲۵ - وزارت کشور مأمور اجرای قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی بوده و مسؤول حسن جریان انتخابات است . بدین منظور میتواند مأمورینی جهت بازرسی و کنترل جریان انتخابات به حوزه‌های انتخابیه و شعب ثبت نام و اخذ رای اعزام دارد .

ماده ۲۶ - پس از پایان انتخابات ، صورتجلسه نتیجه انتخابات با امضاء هیات اجرایی مرکز حوزه انتخابیه و هیات نظارت بر انتخابات حوزه مربوطه در پنج نسخه تهیه می‌شود که یک نسخه نزد هیات اجرایی مرکزی می‌ماند و بقیه برای هیات نظارت بر انتخابات مزبور و وزارت کشور (۲ نسخه) و هیات مرکزی نظارت بر انتخابات ارسال می‌شود .

فصل سوم - جرائم و تخلفات

ماده ۲۷ - ارتکاب امور ذیل جرم محسوب می‌شود .

- ۱ - خرید و فروش رای .
- ۲ - تقلب و تزویر در اوراق تعرفه یا برگ رای یا صورتجلسات .
- ۳ - تهدید یا تطمیع در امر انتخابات .
- ۴ - رای دادن با شناسنامه جعلی .
- ۵ - رای دادن با شناسنامه دیگری .
- ۶ - رای دادن بیش از یکبار .
- ۷ - اخلال در امر انتخابات .
- ۸ - کم و زیاد کردن آراء یا تعرفه‌ها .
- ۹ - تقلب در رای گیری و شمارش آراء .

- ۱۰ - رای گرفتن با شناسنامه کسی که حضور ندارد .
- ۱۱ - توصیه به نوشتن اسم کاندیدای معین در ورقه رای از طرف اعضاء شعبه اخذ رای یا هر فرد دیگر محل صندوق رای .
- ۱۲ - تغییر و تبدیل یا جعل و یار بودن و یا معدوم نمودن اوراق و اسناد انتخاباتی از قبیل تعرفه و برگ رای و صورتجلسات و تلکسی و تلفنگرامها و تلگرافها .
- ۱۳ - باز کردن و یا شکستن قفل محل نگهداری و لاک و مهر صندوقهای رای بدون مجوز قانونی .

- ۱۴ - جابجائی ، دخل و تصرف و یا معدوم نمودن اسناد انتخاباتی بدون مجوز قانونی .
- ۱۵ - دخالت در امر انتخابات با سند معمول .
- ۱۶ - ایجاد رعب و وحشت برای رای دهندگان یا اعضاء شعب ثبت نام و اخذ رای با اسلحه یا بدون اسلحه در امر انتخابات .
- ۱۷ - دخالت در امر انتخابات با سمت معمول و یا بهر نحو غیر قانونی .

تبصره - چنانچه وقوع جرائم مندرج در ماده فوق موجب گردد که جریان انتخابات در یک یا چند شعبه ثبت نام و اخذ رای از مسیر قانونی خود خارج شود و در نتیجه کلی انتخابات موثر باشد مراتب وسیله وزارت کشور بمنظور طرح در شورای نگهبان به هیات مرکزی نظارت اعلام می گردد .

ماده ۲۸ - تشکیلات قضائی هر حوزه انتخابیه بمنظور پیشگیری از وقوع جرم ضمن هماهنگی با ناظرین شورای نگهبان و هیات اجرائی اقدامات لازم را در محدوده مقررات معمول می دارد .

تبصره - از موقع ثبت نام تا پایان انتخابات بازداشت کاندیداهای نمایندگی مجلس شورای اسلامی در رابطه با اتهامات قبل از نامزدی و یا تخلفات انتخابی ممنوع است مگر در مواردی که به نظر رئیس قوه قضائیه عدم بازداشت آنان موجب تضییع حق گردد و یا اخذ تأمین و تضمین لازم ممکن نباشد .

فصل چهارم - شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندهگان

ماده ۲۹ - انتخاب کنندگان باید دارای شرایط ذیل باشند .

۱ - تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران .

- ۲- ورود به سن ۱۶ سالگی .
 - ۳- عدم جنون .
 - ماده ۳۰- انتخابشوندگان هنگام ثبت نام باید دارای شرایط زیر باشند .
 - ۱- اعتقاد و التزام عملی به اسلام .
 - ۲- تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران .
 - ۳- اعتقاد و التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران .
 - ۴- ابراز وفاداری به قانون اساسی .
 - ۵- سواد خواندن و نوشتن به قدر کافی .
 - ۶- سلامت جسمی در حد برخوردار از نعمت بینائی ، شنوائی و گویائی .
 - ۷- حداقل سن ۲۶ سال تمام و حداکثر ۷۵ سال تمام .
- تجربه - داوطلبان ناهندگی اقلیت‌های دینی مصرح در قانون اساسی از شرایط مذکور در بند یک مستثنی بوده و باید در دین خود ثابت‌العقیده باشند .
- ماده ۳۱- اشخاص زیر به واسطه مقام و شغل خود از داوطلب شدن محروم اند .
 - ۱- رئیس‌جمهور و مشاورین وی ، معاونین رئیس‌جمهور ، وزراء ، معاونین و مشاورین آنان ،
 - اعضای شورای نگهبان ، رئیس‌قوه قضائیه و معاونین و مشاورین وی ، رئیس‌دیوانعالی کشور ،
 - دادستان کل کشور و معاونین و مشاورین آنها ، رئیس‌دیوان عدالت‌اداری ، رئیس‌بازرسی کل کشور ،
 - روسای سازمانها و ادارات عقیدتی سیاسی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در مرکز و استانها ،
 - رئیس‌سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران و معاونین وی ، رئیس‌جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و معاونین وی ، روسا و سرپرستان سازمانهای دولتی در مرکز و شاغلین
 - نیروهای مسلح در سراسر کشور مگر آنکه دو ماه قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا نموده و بهیچ وجه در آن پست شاغل نباشند .
- ۲- ائمه‌جمعه دایمی ، دادستانها ، دادیارها ، قضات ، استانداران و مشاورین و معاونین آنان ، مدیران کل ، سرپرستان ادارات کل ، معاونین ادارات کل استانها ، روسا و سرپرستان سازمانهای دولتی استانها ، روسا و سرپرستان دانشگاهها (دولتی و غیرانتفاعی) ، روسا و سرپرستان ادارات و سازمانهای دولتی شهرستانها و معاونین آنها ، فرمانداران ، بخشداران ، شهرداران ، سرپرستان دفاتر سازمان تبلیغات اسلامی و جهاد سازندگی سراسر کشور و مدیران صداوسیما جمهوری اسلامی در حوزه مأموریت خود ، مگر اینکه دو ماه قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا نموده و بهیچ وجه در آن پست شاغل نباشند .

تبصره ۱- مهلت معذور در بندهای یک و دو این ماده برای اولین مرحله دوره دوم مجلس یک ماه میباشد .

تبصره ۲- در مورد کسانی که طبق قوانین استخدامی و یا تعهد خدمت استعفاى انسان منوط به پذیرش آن از سوی مسوولین مربوطه باشد ، قبول استعفا شرط است .

تبصره ۳- مهلت معذور در تبصره ۱ ماده فوق برای اولین مرحله دوره دوم مجلس یک ماه قبل از روز اخذ رای میباشد .

تبصره ۴- اشخاص و مقامات اضافه شده به بندهای این ماده استثنا در انتخابات سراسری چهارمین دور مجلس موظفند حداقل یک ماه قبل از تاریخ ثبت نام از سمت خود استعفا نمایند .

۳- اعضای هیاتهای اجرایی و ناظرین شورای نگهبان در حوزه انتخابیه تحت مسوولیت خود .

ماده ۳۲- اشخاص زیر از داوطلب شدن نمایندگی مجلس محرومند .

۱- کسانی که در جهت تحکیم مبانی رژیم سابق نقش موثر و فعال داشته اند .

۲- ملاکین بزرگ که زمینهای موات را بنام خود ثبت داده اند .

۳- وابستگان تشکیلاتی، بها حزب ، سازمانها و گروههایی که غیر قانونی بودن آنها از طرف مقامات صالحه اعلام شده است .

۴- کسانی که به جرم اقدام علیه جمهوری اسلامی ایران محکوم شده اند .

۵- محکومین به ارتداد به حکم محاکم صالحه قضائی .

۶- مشهورین به فساد و متجاهرین به فسق .

۷- محکومین به حدود شرعی مگر آنکه توبه آنان ثابت شده باشد .

۸- معتادین به مواد مخدر .

۹- محجورین و کسانی که به حکم دادگاه مشمول اصل چهل و نهم قانون اساسی باشند .

۱۰- وابستگان به رژیم سابق از قبیل اعضای انجمنهای شهری و سنا و هیات رئیسه کانونهای

حزب رستاخیز و حزب ایران نوین و اعضای فعال آنها ، نمایندگان مجلسین سنا و شورای ملی سابق .

فصل پنجم - هیات اجرایی

ماده ۳۳- بلافاصله پس از صدور دستور شروع انتخابات از طرف وزارت کشور ،

فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه دستور تشکیل هیاتهای اجرایی ، حوزههای فرعی

را به فرماندار یا بخشدار حوزه‌های فرعی، صادر نموده و خود موظف است ظرف سه روز در مرکز حوزه انتخابیه، هیات اجرائی انتخابات را با حضور هیات نظارت شورای نگهبان به ریاست خود و عضویت رئیس ثبت احوال و دادستان ویا نماینده وی و ۸ نفر از معتمدین موضوع ماده ۳۴ تشکیل دهد.

تبصره ۱- در شهرستان و بخشهایی که شورای اسلامی شهرستان یا بخش تشکیل شده است، یکنفر از اعضاء شورابه انتخاب شوری، یکی از هشت نفر معتمدین مذکور خواهد بود.

تبصره ۲- انتخاب و تایید صلاحیت سی نفر معتمد موضوع ماده ۳۴ قانون ونیز دعوت از آنها جهت انتخاب اعضاء هیات اجرائی حوزه انتخابیه مربوطه بر عهده فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه مربوطه خواهد بود و هیات نظارت شورای نگهبان طبق ضوابط بر اجرای آن نظارت خواهد داشت.

ماده ۳۴ - سی نفر از معتمدین، با تایید هیات نظارت شورای نگهبان، دعوت کتبی فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه ظرف دو روز از تاریخ دعوت تشکیل جلسه داده و پس از حضور حداقل دوسوم مدعوین (بسیست نفر) در حضور هیات نظارت از بین خود یا خارج ۸ نفر را به عنوان معتمدین اصلی و پنج نفر را به عنوان معتمدین علی‌البدل هیات اجرائی با رای مخفی و اکثریت نسبی آراء انتخاب می‌نمایند.

تبصره ۱ - از ۸ نفر معتمدین لازم است حداقل دو نفر روحانی باشند و در صورت عدم امکان یکنفر روحانی کافی است.

تبصره ۲ - تعداد اعضاء هیاتهای اجرائی مرکزی و فرعی و کیفیت و مهلت تشکیل آنها یکسان است.

تبصره ۳ - معتمدین هیات اجرائی (۸ نفر) و ناظرین شورای نگهبان نباید در انتخابات قبل مرتکب تخلفی شده باشند که منجر به ابطال یا توقف انتخابات گردیده باشد.

تبصره ۴ - معتمدین این ماده باید دارای ایمان و الزام عقلی به اسلام (به جز حوزه‌های اقلیت‌های دینی) و قانون اساسی و حسن شهرت و سواد خواندن و نوشتن بوده از عوامل موثر در تحکیم رژیم سابق و وابسته به گروههای غیرقانونی نباشند.

تبصره ۵ - عضویت آن عده از افراد بکده انتخابات گذشته رسماً (کتبا) به طرفداری از یک یا چند نامزد نمایندگی مجلس اعلام نموده باشند و مشارالیه در انتخابات جاری کاندیدا باشند، در هیات اجرائی و هیات نظارت بر انتخابات حورماند انتخابیه مربوطه ممنوع میباشد.

ماده ۲۵ - هیچیک از اعضای هیات اجرائی و ناظرین شورای نگهبان و اعضای شعب ثبت نام و اخذ رای نباید در حوزه انتخابیه با داوطلبان انتخابات به ترتیب ذیل خریشاوندی نسبی و یا سببی داشته باشند .

الف - خریشاوندی نسبی ، پدر - مادر - فرزند - برادر و خواهر ،

ب - خریشاوندی سببی ، همسر و پدر - مادر - برادر و خواهر او ،

ماده ۲۶ - اعضای هیات اجرائی پس از پذیرفتن عضویت ، ملزم به شرکت در جلسات و انجام وظایف قانونی می باشند .

تبصره ۱ - در صورت عدم شرکت فرماندار یا بخشدار حوزه انتخابیه و یا رئیس ثبت احوال در جلسات ، هیات اجرائی موظف است مراتب را طی صورتجلسه‌ای به مقام اجرائی مافوق اعلام داشته کسب تکلیف نماید .

تبصره ۲ - در صورت غیبت فرماندار یا بخشدار و یا رئیس ثبت احوال حوزه انتخابیه و یا بروز هر نوع اختلاف در هیات اجرائی که منجر به توقف انتخابات شود ، هیات نظارت موظف است مراتب را به فوریت به هیات نظارت مافوق گزارش دهد .

تبصره ۳ - هیات اجرائی موظف است در صورت جلسات و گزارش کار خود موارد غیبت اعضا را با ذکر علت غیبت به وزارت کشور اعلام دارد .

ماده ۳۷ - هرگاه در جریان انتخابات یک یا چند نفر از متمدین هیات اجرائی و دو جلسه متوالی با چهار جلسه متناوب از حضور در جلسات هیات اجرائی خودداری نمایند یا وظایف قانونی خود را انجام ندهند و یا هیات اجرائی را از اکثریت ماقط کنند ، بجای آنان بترتیب تعداد رای از متمدین علی‌البدل وسیله فرماندار یا بخشدار دعوت بعمل خواهد آمد . در صورتی که با دعوت از اعضای علی‌البدل با زهم اکثریت حاصل نگردد ، باقیمانده از متمدین (تا سی نفر) را نامین خواهند نمود .

ماده ۳۸ - هیاتهای اجرائی فرعی بلافاصله پس از انتخابات متمدین تشکیل جلسه داده و تعداد و محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رای را تعیین نموده و وسیله رئیس هیات به فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه جهت طرح در هیات اجرائی مرکز حوزه انتخابیه اعلام می دارند .

ماده ۳۹ - جلسات هیاتهای اجرائی اصلی و فرعی با حضور دو سوم کلیه اعضا رسمیت یافته و اخذ تصمیم با اکثریت مطلق حاضرین خواهد بود .

ماده ۴۰ - هیات اجرائی مرکز حوزه انتخابیه پس از تعیین بخشهای استقرار شعب

ثبت نام و اخذ رای در مرکز حوزه انتخابیه و بررسی و تایید و تصویب مصوبات هیات های اجرائی فرعی در مورد تعداد و محل شعب ثبت نام و اخذ رای نه روز قبل از روز اخذ رای مبادرت به انتشار آگهی انتخابات جایی تاریخ برگزاری انتخابات ، ساعات اخذ رای ، شرایط انتخاب کنندگان ، جرائم و تخلفات و مقررات جزائی و محل شعب ثبت نام و اخذ رای در سراسر حوزه انتخابیه مینمایند .
تا ۷ روز تقلیل می باید .

ماده ۴۱ - فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه موظف است سه نسخه از آگهی های منتشره در سطح حوزه انتخابیه را به وزارت کشور ارسال دارد . یک نسخه از این آگهی ها بوسیله وزارت کشور به هیات مرکزی نظارت بر انتخابات منتخب شورای نگهبان فرستاده می شود .

ماده ۴۲ - هیات اجرائی مرکزی و فرعی پس از انتشار آگهی انتخابات برای هر شعبه ثبت نام و اخذ رای پنج نفر از متقدمین محل که دارای سواد خواندن و نوشتن باشند ، انتخاب و به فرماندار یا بخشدار جهت صدور حکم معرفی می نمایند .

تبصره ۱ - اعضا شعب ثبت نام و اخذ رای از بین خود یک نفر رئیس ، یک نفر نائب رئیس و سه نفر منشی انتخاب مینمایند و بایستی ترتیبی اتخاذ نمایند که یک روز قبل از روز اخذ رای ، محل شعبه آماده برای اخذ رای باشد .

تبصره ۲ - محل شعب ثبت نام و اخذ رای مندرج در آگهی انتخابات غیر قابل تغییر است مگر اینکه دائر نمودن شعبه یا اداره کار آن در محل اعلام شده قبلی ، بعثت حوادث غیر مترقبه و یا هر علت دیگری مقدور نباشد . که در این صورت مراتب تغییر شعبه ثبت نام و اخذ رای توسط هیات اجرائی و ناظران شورای نگهبان با ذکر علت ، صورت جلسه شده و شعبه ثبت نام و اخذ رای جدید در کوتاهترین فاصله نسبت به شعبه سابق بنحوی دائر خواهد شد که خللی در مراجعه رای دهندگان و تشخیص محل شعبه ایجاد نشود و تبدیل شعبه باید به اطلاع مردم محل برسد .

تبصره ۳ - تشکیل شعب ثبت نام و اخذ رای در موزه ها ممنوع میباشد .

ماده ۴۳ - فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه موظف است مستقیماً یا با تفویض اختیار به فرماندار یا بخشدار حوزه های فرعی برای هر یک از شعب ثبت نام و اخذ رای یک نفر نماینده تعیین نماید .

ماده ۴۴ - هیاتهای اجرائی انتخابات مسوول صحت جریان انتخابات در حوزه انتخابیه خود میباشند .

تبصره - در مواردی که وزارت کشور برای حسن انجام انتخابات در برگزاری مرحله دوم ضروری بداند ، با اطلاع و تایید هیات مرکزی نظارت بر انتخابات دستور تجدید انتخاب معتمدین هیات اجرائی مرکز حوزه انتخابیه را صادر خواهد نمود .

ماده ۴۵ - کلیه امور انتخابات بخش مرکزی راهیات اجرائی حوزه انتخابیه شهرستان انجام می دهد .

ماده ۴۶ - هیات اجرائی فرعی با تصویب هیات اجرائی مرکز حوزه انتخابیه میتواند برای مناطق صعب العبور و کوهستانی وسافتهای دور و نقاطی که تشکیل شعب ثابت اخذ رای مقدور نیست ، شعب اخذ رای سیار تشکیل دهد . هیات اجرائی مرکز حوزه انتخابیه نیز میتواند در صورتی که لازم بداند ، نسبت به تشکیل شعب اخذ رای سیار در مرکز حوزه انتخابیه و بخش مرکزی اقدام نماید و در هر دو مورد باید به اطلاع هیات نظارت برسد . و همچنین نمایندهای از هیات نظارت در معیت صندوق سیار بوده و مسیر گردش صندوق را در صورت جلسه قید و تایید نماید .

فصل ششم - اعلام داوطلبی

ماده ۴۷ - داوطلبان نمایندگی مجلس باید ظرف هفت روز از تاریخ انتشار دستور شروع انتخابات بوسیله وزارت کشور با مراجعه به فرمانداری یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه پرشنامه مخصوص اعلام داوطلبی را دریافت و تکمیل و تسلیم نمایند .

مراتب قبلا بوسیله وزارت کشور از طریق رسانه های گروهی (رادیو و تلویزیون) به آگاهی عموم خواهد رسید و فرمانداران و بخشداران مکلفند مراتب را به وسایل مقتضی به اطلاع کلیه اهالی حوزه انتخابیه برسانند .

تبصره ۱ - داوطلبان نمایندگی مجلس که واجد شرایط بوده و در خارج از کشور بسر می برند باید ضمن مراجعه به سفارتخانه یا کنسولگری یا نمایندگی سیاسی مربوط ، پرشنامه داوطلبی خود را در حضور مقامات ذیصلاح سفارت یا کنسولگری یا نمایندگی سیاسی تنظیم کرده و سفارتخانه نیز مفاد مندرج در پرشنامه و مشخصات کامل داوطلب را بوسیله تلکس یا سریعترین وسیله مخابراتی و از طریق وزارت امور خارجه به وزارت کشور اعلام می نماید

تا در مهلت قانونی نسبت به بررسی صلاحیت وی در هیات اجرائی حوزه انتخابیه اقدام قانونی بعمل آید .

تبصره ۲ - کاندیداهای مجلس می‌توانند فرم داوطلبی را از وزارت کشور دریافت و پس از تکمیل به وزارت کشور ارجاع نمایند . وزارت کشور موظف است در اسرع وقت معین مراتب را به فرمانداری یا بخشداری حوزه انتخابیه مربوطه اعلام نماید .

ماده ۴۸ - هر یک از نامزدهای نمایندگی مجلس شخصا و بصورت کتبی می‌توانند انصراف خود را به فرمانداری یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه اعلام نمایند .

ماده ۴۹ - فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه موظف است روزانه مشخصات کامل داوطلبان حوزه انتخابیه خود را بر اساس مفاد مندرج در پرسشنامه با سرپرستین وسیله به وزارت کشور اعلام نماید .

ماده ۵۰ - وزارت کشور پس از وصول مشخصات داوطلبان از فرماندارها و بخشدارها و مراکز حوزه‌های انتخابیه تدوین آنها را تکمیل و به وزارت اطلاعات ، دادستانی کل ، سازمان ثبت احوال کشور و اداره تشخیص هویت و پلیس بین‌المللی در مرکز ارسال می‌دارد . مراکز مزبور موظفند ظرف ۴۸ ساعت نظر خود را با دلیل و سند به وزارت کشور اعلام نمایند .

تبصره ۱ - پس از تشکیل وزارت اطلاعات ، وزارت کشور موظف است سوابق را از طریق وزارت مزبور کسب نماید .

تبصره ۲ - وزارت کشور می‌تواند در صورت لزوم از داوطلب نمایندگی مجلس انگشت‌نگاری بعمل آورد .

ماده ۵۱ - وزارت کشور موظف است پس از وصول نتایج بررسی از مراجع ذیصلاح ، مراتب را به فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه‌های انتخابیه بنحوی مقتضی اعلام نماید .

ماده ۵۲ - هیاتهای اجرائی مراکز حوزه‌های انتخابیه موظف اند حداکثر ظرف پنج روز پس از پایان مهلت ثبت نام با توجه به نتایج بدست آمده از بررسیهای لازم در محل و با استفاده از نتایج اعلام شده توسط وزارت کشور صلاحیت داوطلبان در رابطه با صلاحیت‌های مذکور در این قانون را مورد رسیدگی قرار داده و نامزدهای واجد شرایط قانونی را برای شرکت در انتخابات حوزه انتخابیه تعیین نمایند .

ماده ۵۳ - فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه‌های انتخابیه مکلف اند نظر تأیید یا رد هیات اجرائی انتخابات را ظرف یک روز به داوطلبان ابلاغ نموده و با

سرپرستین وسیله به اطلاع هیات نظارت استان برسانند .

تیمبره ۱ - کسانیکه صلاحیت آنان مورد تأیید قرار نگرفته حق دارند ظرف چهار روز از تاریخ ابلاغ به داوطلب، شکایت خود را مستلماً به هیات نظارت استان اعلام نمایند .

تیمبره ۲ - گزارشات و شکایات واصله در جلسه هیات نظارت استان پس از پایان مهلت دریافت شکایات ، ظرف پنج روز رسیدگی و نتیجه طی صورتجلسه‌ای به فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه جهت آگاهی عمومی اعلام خواهد شد .

ماده ۵۴ - در صورتیکه هیات اجرائی در بررسی صلاحیت داوطلبان و سایر وظایف خود مقررات قانونی انتخابات را رعایت ننمایند ، فرماندار یا بخشدار موظف است با اطلاع و تأیید هیات نظارت شورای نگهبان با اطلاع وزارت کشور نسبت به تعویض هریک از معتمدین هیات اجرائی یا بطور کلی تشکیل مجدد هیات اجرائی اقدام نماید ، تعویض بعضی اعضا و یا تغییر کل هیات اجرائی طبق ماده ۳۴ انجام خواهد شد .

ماده ۵۵ - در مواردی که طبق گزارشات و شکایات و اعتراضات واصله برای شورای نگهبان معلوم گردد که اعضا هیاتهای نظارت از قوانین و مقررات تخلف نموده‌اند ، شورای نگهبان موظف است آنها را بلافاصله عزل و افراد دیگری را جایگزین نماید .

هریک از کاندیداها به تنهایی و یا چند کاندیدا مشترکاً می‌توانند در شهرهای کوچک برای هریک از شعب اخذ رای بکنفر نمایند و در شهرهای بزرگ هر دو شعبه اخذ رای بکنفر به هیات نظارت شورای نگهبان معرفی نمایند . این نمایندگان می‌توانند در محل شعب اخذ رای حضور داشته باشند و چنانچه تخلفی در شعب اخذ رای صورت گیرد بدون دخالت مراتب راه هیاتهای اجرائی و نظارت بخش و یا مراکز شهرستان کتباً اعلام خواهند نمود .

حضور نمایندگان هریک از کاندیداها تا پایان اخذ رای و شمارش آرا و تنظیم صورتجلسه بلا مانع است . معانعت از حضور نمایندگان کاندیداها در شعب اخذ رای ممنوع بوده و جریم محسوب میگردد و متخلف به مجازات مقرر در ماده ۲۷ قانون محکوم خواهد شد .

فصل هفتم - تبلیغات

ماده ۵۶ - مدت فعالیت تبلیغات انتخابی برای کلیه داوطلبین تأیید شده موضوع ماده ۵۲ و تیمبره‌های ۱ و ۲ ماده ۵۳ این قانون یکسان بوده و ۸ روز قبل از روز اخذ رای (مرحله اول و دوم) آغاز و تا ۲۴ ساعت قبل از روز اخذ رای ادامه خواهد داشت .

تیمبره ۱ - رد صلاحیت داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی باید مستند به قانون و بر اساس مدارک و اسناد معتبر باشد .

تیمبره ۲ - ائمه جمعه ، مسوولین کلیه دستگاههای اجرایی و نهاد های انقلاب (مدیران کل ، مدیران عامل ، رؤسا ، فرماندهان نظامی و انتظامی و سرپرستان و معاونین آنها) و قضایی (روسای دادگستری ، احکام شرع ، دادستانها ، دادپارها ، بازپرسها) هراستان و شهرستان و بخش حق ندارد در استان ، شهرستان و بخش مربوطه به هیچ طریق له یا علیه نامزد یا نامزدهای نمایندگی مجلس و اخزاب و جمعیتها و گروههای سیاسی معرفی کننده آنان تبلیغ نمایند . تخلف از مفاد این تبصره جرم محسوب گردیده و متخلف به مجازات مقرر در ماده ۷۷ محکوم خواهد شد .

ماده ۵۷ - هیچکس حق ندارد آگهی یا پوسترهای تبلیغاتی نامزدهای انتخاباتی را که در محیطهای مجاز الصاق گردیده در مدت و زمان قانونی تبلیغات پاره و یا معدوم نماید و عمل مرتکب جرم محسوب میشود .

ماده ۵۸ - انجام هرگونه فعالیت تبلیغاتی از تاریخ اعلام رسمی اسامی نامزدها له یا علیه نامزدهای نمایندگی مجلس ازادیو تلوویزیون و میزخطابه نماز جمعه و یا هر وسیله دیگری که جنبه رسمی و دولتی دارد و فعالیت کارمندان در ساعات اداری و همچنین استفاده از وسائل و سایر امکانات وزارتخانهها و ادارات ، شرکتهای دولتی و موسسات وابسته به دولت و نهادها و موسساتی که از بودجه عمومی (بهر مقدار) استفاده می کنند و همچنین در اختیار گرفتن وسائل و امکانات مزبور ممنوع بوده و مرتکب مجرم شناخته می شود .

تیمبره ۱ - موسسات و نهادهائی که دارائی آنان از اموال عمومی است ، همانند بنیاد مستضعفان مشمول ماده فوق می باشند .

تیمبره ۲ - ادارات و سازمانها و ارگانهای دولتی و نهادها و اعضای آنها با ذکر سمت خود حق ندارند له یا علیه هیچیک از نامزدهای انتخاباتی اعلامیه ، اطلاعیه ، پلاکارد بدهند .

ماده ۵۹ - مقامات اجرایی و نظارت انتخابات حق تبلیغ له یا علیه هیچیک از داوطلبان انتخاباتی را نخواهند داشت .

ماده ۶۰ - الصاق اعلامیه ، تکیس ، پوستر ، هرگونه آگهی تبلیغاتی بر روی علائم راهنمایی و رانندگی ، تابلوی بیمارستانها ، تابلوی مدارس و سایر موسسات آموزشی

دولتی و وابسته به دولت ممنوع بوده و مأمورین انتظامی در صورت مشاهده چنین مواردی متخلفین را جلب و بمنظور تعقیب قانونی بمقامات قضائی تحویل می نمایند . شهرداریها و بخشداریها نیز باید نسبت به امحاء چنین اوراق اقدام نمایند .

ماده ۶۱ - هرگونه آگهی و آثار تبلیغاتی باید قبل از شروع اخذ رای از محل شعبه ثبت نام و اخذ رای توسط اعضاء شعب امحاء گردد .

ماده ۶۲ - مطبوعات و نشریات حق ندارند از سه روز قبل از اخذ رای ، آگهی یا مطالبی علیه نامزدهای انتخاباتی درج کنند و یا مطالبی بنویسند که دال بر انصراف گروه یا اشخاصی از نامزدهای معین باشد و در هر صورت نامزدها حق دارند پاسخ خود را ظرف ۱۸ ساعت پس از انتشار بوسیله فرمانداری یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه بسه روزنامه مزبور بدهند و روزنامه مکلف به چاپ فوری آن قبل از زمان ممنوعیت طبق قانون مطبوعات میباشد . در صورتیکه آن نشریه قبل از ساعات ممنوعیت تبلیغاتی منتشر نشود سهول آن باید با هزینه خود پاسخ نامزد را به روزنامه یا مجله ای کددر غیر مدت ممنوعیت چاپ میشود ارسال دارد و آن نشریه مکلف به درج آن در اولین چاپ نشریه خواهد بود . انتشار اینگونه مطالب در غیر مطبوعات نیز در مدت سه روز قبل از روز اخذ رای ممنوع است و نامزد معترض حق دارد در زمان قبل از ممنوعیت تبلیغات ، نظر خود را منتشر نماید .

ماده ۶۳ - داوطلبان نمایندگی و طرفداران آنان بهیچ وجه مجاز به تبلیغ علیه داوطلبان دیگر نبوده و تنها می توانند شایستگی های خود یا داوطلب مورد نظرشان را مطرح نمایند و هرگونه هتک حرمت و حیثیت نامزدهای انتخاباتی برای عموم ممنوع بوده و متخلفین طبق مقررات مجازات خواهند شد .

ماده ۶۴ - از ۲۴ ساعت قبل از اخذ رای تا خاتمه آن انجام هرگونه تبلیغات انتخاباتی ممنوع است .

فصل هشتم - شکایات و نحوه رسیدگی

ماده ۶۵ - هیاتهای اجرایی موظف اند ، از تاریخ اعلام نهائی صلاحیت داوطلبان تا دو روز پس از اعلام نتیجه اخذ رای انتخابات ، شکایات واصله را بپذیرند و از تاریخ دریافت شکایات تا هفت روز پس از پایان اخذ رای در جلسه مشترک هیات اجرایی و ناظرین شورای نگهبان در حوزه انتخابیه به آنها رسیدگی نمایند .

تبصره ۱ - کسانی که از نحوه برگزاری انتخابات شکایت داشته باشند ، می‌توانند ظرف هفت روز از تاریخ اخذ رای شکایت مستند خود راه دبیرخانه شورای نگهبان نیز تسلیم دارند .

تبصره ۲ - شکایاتی قابل رسیدگی خواهند بود که مشخصات شاکی یا شاکیان شامل نام ، نام خانوادگی ، نام پدر ، شغل ، نشانی کامل ، شماره تلفن (در صورت داشتن تلفن) و اصل امضاء شاکی را داشته باشد .

تبصره ۳ - در صورتی که شاکی بدون دلیل و مدرک و مغرضانه داوطلبان انتخاباتی را متهم نماید و عمل شاکی عنوان افترا داشته باشد قابل تعقیب و پیگیری است .

تبصره ۴ - طرح و بررسی شکایات در مورد افراد محرمانه بوده و افشای آن ممنوع است .

ماده ۶۶ - شکایاتی که در جریان انتخابات به هیات اجرائی تسلیم میشود مانع از ادامه کار انتخابات نبود ولی بعد در موعد رسیدگی به شکایات مورد بررسی قرار خواهد گرفت .

ماده ۶۷ - هیات اجرائی پس از بررسی شکایات و گزارشات چنانچه تشخیص دهد که امور انتخابات در یک یا چند شعبه از جریان عادی خارج شده و صحیح انجام نگرفته است ، با تأیید ناظرین شورای نگهبان انتخابات یک یا چند شعبه مزبور را در صورتیکه در نتیجه انتخابات موثر نباشد ، باطل اعلام می‌نماید .

ماده ۶۸ - کلیه شکایات مربوط به انتخابات قبل از ارسال پرونده انتخاباتی به مجلس توسط وزارت کشور به هیات مرکزی نظارت و پس از ارسال پرونده ، عیناً به مجلس فرستاده خواهد شد .

تبصره - شورای نگهبان و هیاتهای نظارت موظف‌اند ، کلیه شکایات مربوط به انتخابات را پس از صدور اعتبارنامهها به مجلس ارسال دارند .

ماده ۶۹ - در صورتیکه رسیدگی به شکایات هریک از حوزه‌های انتخابیه متجر به ابطال انتخابات گردد ، اعلام آن از رسانه‌های گروهی از اختیارات شورای نگهبان است .

تبصره - : خلال انتخابات در هر حوزه انتخابیه باید مستند به قانون و همراه با اسناد و مدارک معتبر و با رای اکثریت مطلق اعضای شورای نگهبان می‌باشد .

ماده ۷۰ - صدور اعتبارنامه منتخبین موکول به تأیید صحت انتخابات از طرف شورای نگهبان می‌باشد و شورای نگهبان در اسرع وقت نظر خود را درباره انتخابات اعلام می‌نماید و وزارت کشور موظف است پس از تأیید صحت انتخابات بوسیله شورای نگهبان

بلافاصله دستور صدور اعتبارنامه را بدهد .

ماده ۷۱ - اعتبارنامه منتخبین بدستور وزارت کشور وبامهر و امضاء اعضاء هیات اجرائی و ناظرین شورای نگهبان در چهار نسخه تنظیم و صادر می گردد .

فصل نهم - مجازات

ماده ۷۲ - مجازات تخلف از بند ۱۶ ماده ۲۷ بترتیب ذیل تعیین می گردد .
الف - چنانچه مرتکب بدون اسلحه ایجاد رعب و وحشت نماید تا ۷۲ ضربه شلاق محکوم می گردد .

ب - چنانچه ایجاد رعب و وحشت خواه به تحریک یا بالمباشره همراه با اسلحه باشد و محاربه صدق نکند به تا ۷۴ ضربه شلاق و یا حداکثر تا ۲ سال حبس محکوم خواهد شد .

ماده ۷۳ - مجازات کسی که با اتخاذ سمت معمول در انتخابات دخالت کند (موضوع بند ۱۷ ماده ۲۷) تا ۵۰ ضربه شلاق خواهد بود و هرگاه مرتکب سندی هم در این باره جعل نموده باشد ، مجازات جعل و تزویر را خواهد داشت و چنانچه دخالت وی موثر در سرنوشت انتخابات باشد و مسیر انتخابات یک بخش و یا یک شهرستان و یا یک استان را برهم بزند مرتکب از یک تا ۵ سال حبس محکوم خواهد شد .

ماده ۷۴ - مجازات تخلف از ماده ۱۲ و تبصره آن دوالی شش ماه انفصال از خدمت دولتی خواهد بود .

ماده ۷۵ - اعضاء اداری هیات اجرائی (فرماندار یا بخشدار ، رئیس ثبت احوال ، دادستان و یا نماینده وی) در صورت تخلف از ماده ۳۶ و تبصره ۲ ماده ۴۲ این قانون به مجازات کسر حقوق تا یک سوم از یکماه تا شش ماه به حکم مراجع صالحه محکوم خواهند شد و در مورد بقیه اعضاء ، محرومیت تا دویست انتخابات از عضویت هیاتهای اجرائی و نظارت و شعب اخذ رای می باشد .

ماده ۷۶ - مجازات تخلف از موضوع ماده ۲۴ و ۵۲ ، کسر حقوق تا یک سوم از یکماه تا یکسال خواهد بود .

ماده ۷۷ - متخلفان از موارد مندرج در ماده ۵۸ و کسانیکه از طریق رادیو و تلویزیون با برنامه زنده و مستقیم تبلیغ انتخاباتی له یا علیه یکی از نامزدهای انتخاباتی نمایند

و متصدیان برنامه در بخش غیرمستقیم به مجازات از یک تا شش ماه حبس محکوم خواهند شد .

ماده ۷۸ - چنانچه مأموران انتظامی با دستور کتبی فرماندار یا بخشدار از احوال اعلانات ، عکسها ، پوستره‌های منسوبه در تابلوها و اماکن ممنوعه مندرج در ماده ۶۰ استنکاف نمایند به مجازات انفصال موقت از یک تا سه ماه محکوم میگردد . و چنانچه افرادی عالما در حین الصاق دستگیر گردند به مجازات ۵ الی ۱۵ ضربه شلاق محکوم میگردند .

ماده ۷۹ - مجازات تخلف از ماده ۶۱ محرومیت از عضویت در شعبه ثبت نام برای دو دوره می باشد .

ماده ۸۰ - مجازات تخلف از ماده ۶۲ تعطیل نشریه از یک تا سه ماه خواهد بود و نویسنده مقاله (در صورتی که معلوم باشد) و مدیر نشریه (در صورتی که نویسنده مشخص نباشد) تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم میگردد و همچنین کسی که از طریق غیر مطبوعات اعمال فوق را مرتکب شود به مجازات تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد .

ماده ۸۱ - مجازات تخلف از ماده ۶۳ در مواردی که افترا یا نشر اکاذیب باشد همان مجازات افترا یا نشر اکاذیب است و در غیر موارد فوق مجازات آن زندان حداکثر تا سه ماه خواهد بود .

ماده ۸۲ - در اجرای صحیح اصل ۹۹ قانون اساسی و حفظ بی طرفی کامل ، ناظرین شورای نگهبان موظفند در طول مدت مسوولیت خود ، بی طرفی کامل را حفظ نمایند و جانبداری ناظرین بهر طرفی از یکی از کاندیداها جرم محسوب می شود .
تبصره - مجازات تخلف از ماده فوق انفصال ۶ ماه تا یکسال از خدمات دولتی و ۶ ماه تا یکسال زندان خواهد بود .

ماده ۸۳ - مجازات های این فصل به انواع مذکور منحصر نبوده و قاضی در هر مورد می تواند متخلف را به مجازات مذکور و یا هر مجازات متناسب دیگر که در قانون تعزیرات آمده است محکوم نماید .

فصل دهم - تشکیل و افتتاح مجلس شورای اسلامی

ماده ۸۴ - فرمانداران و بخشداران مرکز حوزه انتخابیه موظفند پس از اعلام ستاد انتخابات کشور مبنی بر صدور اعتبارنامه منتخبین حداکثر ظرف ۴۸ ساعت نسبت به

صدور اعتبارنامه‌های نمایندگان مجلس شورای اسلامی حوزه انتخابیه اقدام و یک نسخه از آنرا به منتخب یا نماینده وی که کتبا معرفی میشود و برای دریافت آن به فرمانداری یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه مراجعه نموده تحویل نمایند .

ماده ۸۵ - پس از آنکه اعتبارنامه‌های دو سوم مجموع نمایندگان به دبیرخانه مجلس شورای اسلامی واصل شد اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی مراتب را بمنظور فراهم نمودن مقدمات افتتاح مجلس شورای اسلامی به استحضار وزیر کشور برساند .

ماده ۸۶ - وزیر کشور پس از فراهم نمودن مقدمات افتتاح مجلس از نمایندگان منتخب دعوت می‌نماید تا در تهران حضور یابند . نمایندگان منتخب موظفند ظرف ۳ روز از تاریخ دعوت وزیر کشور خود را به دبیرخانه مجلس شورای اسلامی معرفی نمایند .

ماده ۸۷ - وزیر کشور موظف است در جلسه افتتاحیه مجلس شورای اسلامی گزارش انتخابات رابه مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید .

ماده ۸۸ - آئین‌نامه اجرائی این قانون را وزارت کشور تهیه و با تصویب هیات وزیران به اجراء می‌گذارد .

ماده ۸۹ - از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین مغایر لغو میگردد و قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس ، مصوب ۱۳۵۹/۷/۲ کمیسیون داخلی مجلس که بموجب ماده واحده مصوب ۱۳۶۱/۳/۵ مجلس تمدید شده ، بقوت خود باقی است .

قانون فوق مشتمل بر هشتاد و نه ماده و پنجاه و یک تبصره در جلسه روز سه شنبه نهم اسفندماه یک هزار و سیصد و شصت و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۲/۱۲/۱۰ به تایید شورای نگهبان رسیده است .

وزارت کشور موظف است آئین‌نامه اجرائی این قانون را ظرف مدت ۱۵ روز تهیه و بتصویب هیات وزیران برساند . (۱)

تبصره - این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجراء میباشد . ع . (۲)

* * * * *

(۱) و (۲) این قسمت به عنوان ماده ۸ در اصلاحیه مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۱۰ بتصویب رسیده است و مربوط به اصلاح مواد ۱۵ و ۳۱ و ۳۲ و ۳۳ و ۳۴ و ۵۵ و ۶۹ میباشد .

قانون الحاق ماده واحده به قانون انتخابات

مصوب ۱۳۲۰/۵/۶

ماده واحده - استفاده از هرگونه پلاکارد، تراکت، دیوارنویسی و کاروانهای تبلیغاتی و استفاده از بلندگوهای سیار در خارج از محیط سخنرانی و امثال اینها به استثناء عکس حداکثر در دو فرم و جزوه و سخنرانی و پخش و پاسخ از طرف نامزدهای انتخاباتی مجلس شورای اسلامی و ریاست جمهوری و شوراهای اسلامی و طرفداران آنان ممنوع می باشد. متخلفین از این قانون از سه تا سی روز زندان محکوم می گردند.

تبصره - اعلام نظر شخصیتها در تأیید کاندیدها بشرطی مجاز است که بدون ذکر عنوان و مسولیت آنها باشد و مدرک کتبی مربوط به امضاء آنان تسلیم هیات اجرایی انتخابات شده باشد.

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص

تثبیت تعداد کاندیدها در انتخابات

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کلیه انتخابات (بجز انتخابات مجلس خبرگان و شوراهای کشوری) در سطوح مختلف منطقه ای، و ملی به شرطی قابل اجرا است که تعداد کاندیدها، حداقل دو برابر تعداد منتخبین مورد نیاز باشد.

تبصره ۱ - در آن عده از حوزه های انتخاباتی که تعداد منتخبین مورد نیاز بیش از سه نفر باشد، تعداد کاندیدها باید حداقل یک و نیم برابر تعداد منتخبین مورد نیاز در آن حوزه انتخابیه باشد.

تبصره ۲ - پس از پایان تاریخ ثبت نام اگر یک یا چند نفر از کاندیدهای نمایندگان استعفا دهند، و یا فوت نمایند، انتخابات در بین افراد و یا برای فرد باقی مانده برگزار و این امر موجب توقف انتخابات نخواهد شد.

موضوع "تثبیت تعداد کاندیدها در انتخابات" که در تاریخ سه شنبه بیست و چهارم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و مورد اختلاف مجلس و شورای نگهبان قرار گرفته، در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی، در جلسه روز پنجشنبه سوم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفتاد به شرح فوق سه تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.

قانون الحاق ماده واحده به قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی
 ماده واحده - ممنوع بودن تبلیغات توسط صدا و سیما و جراید شامل بخش
 مستقیم مذاکرات مجلس شورای اسلامی و درج آن در جراید نمی شود .
 تبصره - این قانون از تاریخ تصویب لازم الاجراء است .

قانون اصلاح ماده واحده الحاقی به قانون انتخابات (مصوب ۱۳۷۰/۵/۶)
 مجلس شورای اسلامی

ماده واحده - قانون الحاق ماده واحده به قانون انتخابات (مصوب
 ۱۳۷۰/۵/۶) بشرح زیر اصلاح می گردد :

استفاده از هرگونه پلاکارد (جز در محل ستاد انتخاباتی)، دیوارنویسی
 و کاروانهای تبلیغاتی و استفاده از بلندگوهای سیار در خارج از محیط سخنرانی
 و امثال آنها به استثناء عکس حداکثر در دو فرم و جزوه و تراکت با عکس
 و سخنرانی و پرش و پاسخ از طرف نامزدهای انتخاباتی مجلس شورای اسلامی
 و ریاست جمهوری و شوراهای اسلامی و طرفداران آنان ممنوع می باشد.
 متخلفین از این قانون ازشه تا سی روز زندان محکوم می گردند .

تبصره ۱ - اعلام نظر شخصیتها در تأیید کاندیدها بشرطی مجاز است
 که بدون ذکر عنوان و مسوولیت آنها باشد و مدرک کتبی مربوط به اسامی
 آنان تسلیم هیات اجرائی انتخابات شده باشد .

تبصره ۲ - این قانون از تاریخ تصویب لازم الاجراء است .
 تبصره ۳ - کلیه قوانین و مقررات منافی این قانون لغو می گردد .

قانون اصلاح ماده شانزده قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی
 مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹ و حذف تبصره های آن

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون ماده ۱۶ قانون انتخابات مجلس
 شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹ به شرح ذیل اصلاح و تبصره های آن
 حذف می گردد .

ماده ۱۶ - انتخابات میان دوره ای چهارمین دوره مجلس شورای اسلامی
 در حوزه های انتخابیه آبادان، خرسشهر، قصر شیرین، مهران، دهلران و
 دشت آزادگان در محدوده شهرستانهای استان مربوط به آن حوزه که حداقل
 صد خانوار مهاجرین جنگ تحمیلی در آن اسکان یافته باشند برگزار خواهد
 شد .